

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۳۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدرد .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فر تقدرد .

اداره خانه

باب عالی حاده سنده ورخان بک خاننده
نومرو ۲۳-۲۶

اضطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیامه یں یازیلر
احاده اولومار .

~~~~~

الکشاف

سر ۱۳۳۰

اضطارات

رساله مزیدن آلدیغو کو . تراک شه طریقه
بتون . زایلر هر هانکی رغزته طرفندن
اقتباس اولونه یییر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واضح و
اورقوناقلی اولسی و آبونه صوره
نومروسی محتوی بولونسی لازمدرد .

§

ممالك اجنبیه بجهون آبونه اولانلرک
آدر - لرینک قرائسز ده یازیلسی
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

~~~~~

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی جموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ارباب

جلد ۲ - ۹

۲۱ ربیع الاول ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۴ شباط ۱۳۲۸

عدد ۵۱ - ۲۳۳

ایشته بویه سنه لرحه دیدیدم . برمسلمان چو چو غنک اسلامیت و ملیتی بوغاجق طار و قار انلق دولامبا جله رهبرک ایستکاری حالده اولره یابانچی قالمق ایستهم . بونلرک بر تاریخچه سنی قارالاماغه زمین وزمان مساعده کیل .

هیچ شبهه یوق که ، وخیم بر فلاکت کچر مکده یز . بردانه ده کیل بلکه فلاکتلرک انواعی سور و کله یوروزده بزینته بر صایوروز . ایشته برنجی وهله ده کوزه چارهایان فقط بر کون بوملتی قوللاناجق و تمثیل ایده جک معصوم دماغلرده زهرلی ایزلر بیراقاغه چالیشان واکثریتله ده موفق اولان بواجنی مکتبلری ، بواجنی قومپاره لری ، سور و کله مکده اولدیغمز فلاکتلریزک باشنده صایلمایه لایقدر . روم ایلمده وداها بیلمام نره لرده قانلر دوکولویور ؛ اورلرده سفالتر تشیر اولونویور ؛ طور اغمز استیلا ایدیلورلر . بو ، فلاکت صایلیور وایچاننده هر درلومقاومت کوستریلیور . حال بوکه بورلرده الک کوچوک شهرلریزه ، قضا لریزه قادار کواک صالمش اولان بواجنی مکتبلر نده دماغلر ، فکرلر هدف اعتبار اولونویور ؛ زهرلی مریله حیاتنه صوک ویریلیور ؛ بوکافارشی نه بر تشکی ، نه ده بر مقاومت ، هیچ برشی یوکسلمه یور . آه ! ملتیزک بوتغافلرینی کوردکجه یأسی اویتوقی قابل اولامیور ...

مادام که بولسان وفکر استیلالری ، دینیزک ، میلتیزک علیه قورولش برر صیلبی طوزا قدر ؛ بوکافارشی قویق بونی بوزوب ییقمق ، بودین سالکارینه ، بوملتک هر فردینه فرضدر . دوشونویورم که : بولسان وفکر استیلالریزک معروض قالان موجودیتیزی ، بر کون قورومق قایغیسنده بولوناجق اولورسه ق شجاعتیزک فائده سز ، قهرمانلغیزک عبث قالاغی آکلا یاجغز ؛ طویغزی ، سونکولریغزی دوشمانه قارشی ده کیل کنندی کوسمز صاپلامش اولاجغز . دینیز ، الکجلی حکمتیه بزه دوشمانلریزک قوللانینی سلاحرله - وحقی فوق العاده لکیله - مجهز بولونماضی امرایدیور . شیمیدی دوشمانلریغز دماغمزه ، روحمزه چلیبالی معارف اردولریله هجوم ایتمکده بزه اولره معارف مدافعه ومقاتله ایتملیز . بویه جه اجنبی مکتبلریزک قارشیسنده مکتب دینه وملیه مزله قلعهر قدر رصین مسلمان مکتبلری فنی وصناعی هر نوع مؤسسات مدنیه بولونیدر دیغمز زمان ، اولرک ازبجی تأثیرلرندن وطنمیزی قورتارمش اولاجغز . او وقت طبیعیدر که بودین وفکر عماره سنده بز غالب کلش اولورز . اگر بزم ایچون فرانسز دینی اوکرتمک لازمسه ، اوئی کنندی مکتبلر مزده تعلیم ایتملیز . ویاخود دینیزک تعریف ایتمیکم مسلمان مکتبلریغزده دین و ملیت فکری تلقی ایدلرکن صوکر ، اجنبی - میسیونر مکتبلرینه دکل - دارالفنونلرینه دوام وغیرتلی براهتمام سایه سنده اساس دیوغلر محافظه اونابیلر .

بعضاً ، آنجق ظرافت موداسنه قاییلارق ویاخود یا کلش بر دوشونمله مینی مینی یاور یچقلرک ایلمک تریه لری بویه اجنبی میسیونر مکتبلرندن بکلین بدرلره تصادف اولونیور که ، آرزمان طرفنده اولادلری کندیلرینه (تکمل ایتمش بر بابانک دین و ملیت حسلرینه) دوشمن کوره جک اولان بوزوالیلر ، جدا بدبختدرلر .

بویه یا کلش بر دوشونجه نک قربانی اولان بدرلر ، منسوب اولدینی مائه ، واولیه برملت خسرانه آغلاسون ! .

عشاق :

هندسه ملکیده دن

م . شادی

دینه قارشی اهل و تکاسامز

« تصیر افکار » ک رومانیا محابر مخصوصی عمر وصفی بکک کوندر دیک مکتوبدن :

«... کوستنجه بی ترک ایتمه دن اول برده رومانیا قرالی (قارول) طرفندن کچن سنه انشاسنه باشلاندریلان جامی زیارت ایتمک ایستهم . جامع ختام بولمش .

ایچنک تزییناتی ده جدا دلفریب . فقط خارجاً شکل مصاریسی روس اسلوبنده کی کلیسای آندرییور . ذاتاً کچن سنه یاپیلرکن ده بوکا دقت ایتمدم . فقط شوراسی صد هزار تأسفه شایان که جامعک ایچنده فرد واحد یوق . بز مسلمانلرده بر زمانلردن بری نماز و نیاز قارشی بر لایقیدی وار که بویه کیدلسه ، حتی ممالک اجنبیه ده بویه بو حزین حال کمال تأسفله کوریلور . عجب دینک قوه روحانیسی ، اخلاق ومعنویات اوزرنده کی تأثیراتی هر زماندن زیاده تقدیر ایدلکده اولدینی بو عصرده بزه اولدیکه وظائف دینه مزه قارشی بودرجه مبالاسز قلر کوستریورز ؟ اسلامیتک علویتنی ، بتون مؤمنینی بر ملت واحده دست بدست وفاق و اتفاق ایستدر مکده کی قوه مؤثره سنی فضائل سیاسی و اجتماعی سنی خرسیتانلر بویه تقدیر ایدوب کاه ستایش ایله ، کاه ده خوف و اندیشه ایله بر آورده لسان ایستکلری حالده بزم دین و ملت مزه قارشی بوغفلتمز ، بواهل و تکاسلمز حکمتی نه در ؟ ایکی اوچ سنه در اوروپاده طولاشیورم . نره یه کیتدمسه ، حریت افکار کمال انتشارده بولندینی جهتله بر خیلی نادینلره تصادف ایتم . فقط هریرده ، الک متمدن اولان یا تختلرده بویه دینه اهمیت ویرنلری ، دیندار اولانلری وکویا کورینانلری دائماً اکثریتده بولدم . هله حراندیشلک الک بیوک مکان وزمینی اولقله معروف بولنان پارسده بازار کونلری ، خلقک فوج فوج کلیسالردن چیقیدینی کوردکجه وبالخاصه بو عبادت برورده لر میاننده بر جوق تمیز کیمش ممتاز اطوارلی کنجلر بولندینی مشاهده ایتمکجه نه درجه لرده حیرته قالدیغی وعینی زمانده بزم استانبولک غافل کنجلریزک صوک سنه لرده کی احوال مخصوصه لری کوزاوکنه کتیره رک نه درین تأسفلر طویدیغی تعریف ایدهم . هر نه حال ایسه ؛ سوزی اوزادیورم . فقط بو دین مسئله سی بزم درت سنه لک حیات مشروطیتمده افکار ومطالعه اک زیاده حاکم اولان ، طوتیلان یا کلش یولاردن طولایی بنی الک زیاده مأیوس ایدن بر مسئله اولدینی جهتله بویه مناسبت دوشدکجه اویابنده کی دردرلری دوکمدکن ، متألمانه بر آرز سولنمکدن منع نفس ایدهم ...»

مکتب و کلمات

اولرینی کنندی آلریله ییقلار

« فته ، اوبوبور ؛ اوبانبرانه الله لعنتم ایتسین »

تورکک وعربلق جریانلرینه قارشی حقیق مسلمان عرب قارداشلر مزه دوشونویورلر ؛ بوکون یونان ایله بولغار آراسنده تاریخده مثل نام یوق براتحاد کورویورز . بوکونک بوایکی متحدملتی ، نفسلرینه مسلط اولان هوای عدوانی ازدیله ، اسکی کینلری اونوتوق ، اسکی قیظلری کومک ایسته دیلر ویا بدیلر ، شیمیدی بومصافاتی تأیید ایتمک ایچین اوغراشیورلر .

یونان ، بولغار ... یالکز مذهب وعقیده ده دکل ، اخلاق وعاداتده متخاصم بولونه کلش ابکی ملت . اویله ایکن بوکون کچمشی اونوتوق سایه سنده مراملرینه ایردیله ؛ اوت ، اولر هرشیثی ، هرشیثی اونوتدیله ، یالکز برشیثی ، اوکلرینه قویدیله ، آکدیله : « صلیب » ی ؛ او ، اورنودوقسک ، قاتولیکک ، پروتستنتک سینه سنده طالغالانان ، هپسی حضورنده آکیلتن « بویوک رمز » ی !

ایشته بورمز ، بوتتمال تثلیث کنندی باشنه یونان ، بولغار ، قازاطاغ ، صرب قزملری بربرلرینه دوکومه دی . یاپاسلر ؛ کنندی باشلرینه اوردکلری بوکوردوکومک سیرعدوانی یالکز - برحکومت مدنیه اولقی اعتباریه - عثمانلی حکومتنه توجیه ایتمدیله ، اولرک هدف تعدیسی ؛ تورکک ، کردک ، آناوودک ، ما که دونیالینک ، روسیالینک ، عربک ، مصرلینک ، سودانلینک ، چینلینک ، هندلینک ... الخ ، ایقان مشترکی بولونان « وحدانیت » ک حامل وخازنی اولان بوتون مسلمان کواکسلی اولدی . چونکه (وحدانیت) ، بوتون اهل اسلامک برجامه قدسیه سی در ؛ ناصل که نصاری ، برضا اکبرک (صلیب) اطرافنده عقد اتفاق وائتلاف ایدیورلر .

ده مسلمانانك باشنه كتيرين فلاكتلری طومادیلری ، عجباً بونلرك پرنس عزیز باشانك قومانداسنده محاربه ایدوب طورمقدمه ایکن صفرینی براقوبده دشمنه التحاق ایدنلرك (خرستیانلرك) خائلكلرندن خبرلری یوقی ؟ یوقسه دولتلرك - عثمانیلرك مظفر اولاجنه یقینلری اولدینی مدتیجه - بو محاربهده غالب كلنه برقاذاج یوقدر ، بالقان خریطهسی دكیشمیه جكدرده یوب طوروركن غلبهك متحدره توجه ایتدیكنی كوروركورمن اسکی قرارلردن نكول ایله « غالبك هر حالده برکاری اولمالیدر » دیمكه باشلادقلرنی ، فقط بو صوك قاعدهلرنی تطبیقندن « ادرنه ، اشقودره ، یانیه » کی آرسلانجه مدافعه ایدوب طورمقدمه اولان عثمانلی قلعهلرنی بیله محروم ایتك ایسته دكلرنی ایشتمدیلری ؟

او حالده میدانده بو قدر دلائل انبیه واركن بو غفلت ، بو غرور نه اولیور ؟ منفعت شخصییه توركلك ، عربلق نامنه منفعت وطنیهیه تقدیم وترجیح نه اولیور ؟

آرتق مملكتلرینك اوزه دینه طوغرو صولت ایتكده بولونان بوخطر عظیمی ادراك ایدنرك اجنبیلرك وسائط افاد وحلولی اولان ارباب طمعك یوزندن وطنلرینك مضمحل وپریشان اولماسنه میدان ویرمهك ، كندی اولرنی كندی باشلرینه یقمامق ایچین كوزلرنی دورت آچق بوكون اسلام امتك عقلاسنه ترتب ایدن اك مهم واك مقدس بروطفه در .

مصر : « الشعب »

اعترف

بز ، اوتهدن بری ، غرب مدنیتك برمدنیت فاضله اولمیدیغی ، بالعكس وحشت وسفاهتدن عبارت بولونیدیغی سویلركن ، بعض محررلرمز بزى تعصبه اتهام ایدرلردی . بز ، غربك چهره سنده کی ماسكهیه باقرق دكل ، اصل وجه حقیقیسینه عطف نظر ایدرك او حكممزی ویرمشك . بوكون اومدنیت فاسدهك برعضوی اولان فرانسهیه منسوب ربوروشوق یوزلی قاتوليك چهره سنده کی نقابك اوجنی بر آز قالدیردی ؛ بزه معترض اولانلرك همان هپسی اومستكره چهره دن اودرجه نفرت واستكراه ایتدیلر كه بز دن دها شدید برلسان استعمالنه مجبور اولدیلر . مرور زمانله بوتون حقیقتلرك تجلی ایدم . جكنه ، اعتراف اولنه جفته بزم اعتقاد تاممز واردر . ایسته برقاچ پارچه نمونه :

« فرانسه ، حقیقه ستایش اولندینی کی تللری صاغلام ومعظم بر هیکمیدر ؟ اصلاً ! ... سطحنك رونق وجلاسی ، اونده جلیك رسانتی وهم ایتدیره بوهیكل ، وضع غرورینك اعماقده برطاقم امراض قاضمهك قیرلایه جق سرت دیشلرله قوف بر آغاج کوتوکی کی هر کون ایچردن کیرلکده در . بونی نادر و یوكسك ذكالر بوكون رأی العین کوریور واستمداد ایدیورلر : فرانسه بر آتی قریبده محو اوله جق !

دینسزلكك روحلرده آجدینی بی پایان ربوشلق ایچنده طبیعت ومحیطك مرهقتسزلككنه ، مطلق تحکمه وهرشیته مقابل اونلر کندیلرندنه ضعفدن ، انقیاددن باشقه برشی کورمیورلر . یوكسك ومعنوی برایده آلدن محروم ، حیاتدن غیر ممنون ، حامی ومضطرب دماغلرك حدود تفکری کوندن کونه آچالیور ، دارالیور ، فرانسه کوندن کونه دها فضله خودكام اولیور ، منفعت وامل شخصی ، انفعالات نفسانیهك هرهرلو تظاهرینی دائرة انحصارینه آلیور . تسلیتساز برمعبودك ، روحی ذوق وامید ایله طولدیران سایه شفتندن مهجور ، حیاتدن غیر ممنون ومضطرب دماغلر ، دائمی برهیجان وجران ایله هرج ومرج اولیور . فرانسه ده حیات عائلهك انتظام وآهنكنه

« بالقان اتحادی » استانبول حكومت مدنیه سنده دكل ، طوغرودن طوغریه خلافت اسلامیهیه وبوحكومتك دینه سالك اولانلره قارشى ترتیب ایدلدى . ایسته بونكچون متحدر ، قنجلرنی راست كلكلری مسلمانك كوكسینه صابلا دیلر . متمدنك دعواسنده اولانلرك حقوق حرى قواعد مصطلحه سندن اولان محارب و غیر محارب تفریق ایتدیلر . اولدورولك ایچین یالکز مسلمان اولقی کافی ایدی . مسلمان : ایستر ، بیچاره برقادین ، ایستر دوشكون براختیار ، ایسترسه بشیکده سود اهن دنیا دن خبرسز بر جوجوق اولسون . مسلمان ، ایسته اوقدر ... چونكه مقصد ؛ نظمی واصول بر حرب دكل ، برامتك قهر وامحاسی ایدی : اكينلره مسلط اولان حشره لر چكره كر کی . ایسته بالقان اتحادی ؛ بونكچون بعض دول مسیحیهك میل وعاطفته مظهر اولدی ، اولردن كیزلی ، آچق یاردیم كوردی .

بو اتحاد صلیبییه قارشى براتحاد اسلامی ایله مقابله اولونماسی منطقك ایجاباتندن وقوانین عدالتك استحسان ایده جکی مواددن ایدی . چونكه بوندن مقصد ، برمدافعه مشروعه اولاجقدی ، مملكتلرندنه امنیته یاشایان خلقه تعرض دكل .

یونانیلر ، بولغارلر اسکی کینلرنی اونوتقدن كلكلری حالده بعض سوریه لیلر - موقتاً اولسون - (تورك - عرب) كلهلرندن وازكچك ایسته . مدیلر ؛ دها غریبی ، توركلردن بیله برمنشای ، اصلی آستاری اولیان - اولسه اولسه هر كوكلك ایسته دیکنی ویرمهك برمنشاً حقد اولایلیر - بغضلردن دم وورانك بولماسیدر . حال بوكه بز او برطرفدن كورویوروزك : سنه لردن بری مصری یورد ایدینه رك بوراده جیللرنی طولدوران ، زنگینه دن برسورو یونانیلر ، بولغارلر ؛ بوكون ، او دون کندیلرنی قابو طیشاری ایدنه رك آج صوسز ، چیر جیلاق غربت ایللرینه آنان مملكتلرینه آلتونلرله ، كوموشلرله یوكلی عودت وحفسز ، متجاوز اولدینی يك اعلا بیلدكلری كندی اوردولرینه التحاق ایدیورلر !

اوت بز یولری گوزمه كوروب طوروركن دیکر طرفدن ده توركلردن ، سوریه لیلردن بعضیلرنی كورویوروزك عثمانلی وطنك بو خطرلی ، بوهر وقتدن زیاده جوجوقلرینك یازدیمه ، امدادینه محتاج بولوندینی برزمانده اونی ترك ایله باشقه برلوه هجرت ایدیورلر . او عثمانلی وطنیكه : بوكون بوتون خیری جوجوقلرینك یاردیم ایچون باشنه اوشوشدكلری یونان مملكتی کی وقتيله او خیرسز اولادلرنی رد ایتتمه مشدی ، اولری بر جوق عاطفته لر ، نعمتلره غرق ایتمشدی . فقط كاشکی بووفاسز عثمانیلرك وطنلرنی - کویا باشلرینه بر فلاكت كله جكمش ، بر بادریه قاپيله جقلمش ده نشانه ذلتده اولسه نفسلرندن باشقه برشی دوشونمخین ضعف قلب صاحبلرینك یاپدقلری کی جانلرنی قورتارمق ایچون اوزاقلاشمقدن باشقه چاره بولاماتلر کی - براقوب قانچش اولمالریله مصیبت تمام اولسهیدی ، ایش بونكله قالسهیدی ینه اوددر كوجه کیتزدی ؛ بومتهجرلرك غرضلری ، اومبارك ، اودردلی عثمانلی وطنی علینده اجتماعلر ، قونفرلر تشکیل ایدنلره تشريك عمل ، اونك کیزلی ، آشكار دشمنلرینه ؛ فتنه لر او یاندیرمق ، بلاد عربیه ده ، سوریه ده بصره ده بوكون یونانیلرك ، بولغارلرك اونوتا بیلدكلری « قومیت » دعواسی نامه یانغینلر جیقارمق خصوصنده یاردیم ایتك اولیور ، ایش بوسفیل درکده قدر واریور . بو حال ، ایچنده اوطوردینی اوینی ، ایچنده کیلردن بریله اهمیتسز براختلافه دوشمك یوزندن كندی ایله كندی باشنه یقیمه قالفشمقدن باشقه برشی میدر ؟ انصاف ایدم ، عجباً ایکسی ده مسلمان اولان تورك ایله سوریه لیمی ، یوقسه یونانی ایله بولغارمی بربرلرینه دها یاقین دوشر ؟ بعض خرستیان سوریه لیلر « تورك » ، « عرب » كلهلرنی دیلارینه طولا یوب طورویورلر ؛ بوندن مقصدلری اکثریتی حائر اولدقلر ایچون هر تورلو آمال صلیبییهك حصولی نفوذلرینك قازانلسنه وابسته اولان مسلمان سوریه لیلر ده كندی طرفلرینه جكمكدن باشقه برشی دكلدر . یازیق كه بعض سوریه لی مسلمانلر ، بونلرك یالیزلی سوزلرینه آلدانیورلر ، بو زوالیلر ، بویه لككه اللهك « انما المؤمنون اخوة » قانون نجاتكار یسندن غفلته دوشمش اولویورلر . عجباً بولر ، بالقانلر .